

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ЗАТВЕРДЖЕНО

Із змінами і доповненнями
затвердженими
вченою радою університету
протокол № 13 від 25.06. 2019 р.
уведене в дію наказом ректора
№ 151-р від 25. 06. 2019 р.

Із змінами і доповненнями
затвердженими
вченою радою університету
протокол № 1 від 31.08.2020 р.
уведене в дію наказом ректора
№ 180-р від 31. 08. 2020 р.

Із змінами і доповненнями
затвердженими
вченою радою університету
протокол №13 від 29.06.2021 р.
уведене в дію наказом ректора
№ 157-р від 29.06.2021 р.

Із змінами і доповненнями
затвердженими
вченою радою університету
протокол № 13 від 28.06.2022 р.
уведене в дію наказом ректора
№127-р від 28.06.2022 р.

Ректор

Богдан БУЯК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
галузі знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА
предметною спеціальністю 014.12 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ОБРАЗОТВОРЧЕ
МИСТЕЦТВО)

Тернопіль 2022 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	-
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	бакалавр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	бакалавр середньої освіти
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	вчитель образотворчого мистецтва базової школи

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Григорій ТЕРЕЩУК
« 2 » *серпня* 2022 р.

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО
робочою групою ОП «Середня освіта
(Образотворче мистецтво)»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник робочої групи
(гарант освітньої програми)

Ірина ПАЦАЛЮК
« 2 » *травня* 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Змінено та доповнено робочою групою у складі:

Пацалюк Ірина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання;

Дячок Оксана Миронівна – доктор архітектури, професор кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання;

Кузів Михайло Петрович – Заслужений діяч мистецтв України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання;

Петрокушин Руслана Володимирівна – директор Тернопільської спеціалізованої школи I-III ступенів №3 з поглибленим вивченням іноземних мов;

Васильєва Віталіна Олексіївна – бакалавр третього року навчання спеціальності 014 «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензенти:

Кізілова Галина Олександрівна – заслужений вчитель України, вчительметодист образотворчого мистецтва ЗОШ № 4 м. Тернополя.

Музика Сергій Володимирович – директор Тернопільської художньої школи імені М.Бойчука.

Пічкур Микола Олександрович – професор кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Федун Галина Павлівна – заступник директора з навчально-виховної роботи Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій і моніторингу.

Профіль освітньої програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» зі спеціальності 014 Середня освіта

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка Кафедра образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: 014 Середня освіта Предметна спеціальність: 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) Освітня програма: «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Тип диплому та осяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Україна. Сертифікат про акредитацію освітньої програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)», за спеціальністю 014 Середня освіта перший (бакалаврський) рівень. №354. Рішення: № 11(28).іл8 від 16.06.2020.
Цикл / рівень програми	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, ОКР (освітній ступінь молодший бакалавр)
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/navchannya/osv-tno-profes-yna-programa-serednya-osv-ta-obrazotvorche-mistetstvo-za-spets-aln-styu-014-serednya-.php?clear_cache=Y
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити здобувачу вищої освіти засвоєння знань, умінь та навичок із галузей образотворчого мистецтва та методики викладання образотворчого мистецтва на належному рівні, який надасть можливість здобувачу вільного доступу до працевлаштування, подальшого навчання та наукової діяльності.	

3 – Характеристика програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/Педагогіка <i>Спеціальність:</i> 014 Середня освіта <i>Предметна спеціальність:</i> 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) Спеціалізація -
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна. Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє методикою викладання образотворчого мистецтва, сучасними інформаційними технологіями в галузі образотворчого мистецтва, здатний до творчої навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення.</p> <p>Об'єкти вивчення та діяльності: освітня діяльність у ЗОШ та закладах позашкільної освіти, образотворче мистецтво як мистецький феномен, теорія та практика образотворчого мистецтва.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері теорії та методики образотворчого мистецтва та в процесі професійної діяльності відповідно до встановлених вимог.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: ключові поняття, концепції, засади розвитку та функціонування початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти, спеціалізованої початкової (базової) мистецької освіти, образотворче мистецтво як соціокультурний та мистецький феномен, теорія та методика образотворчого мистецтва.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Підготовка фахівців до навчально-методичної, організаційної і виховної діяльності в закладах освіти: початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти, спеціалізованої початкової (базової) мистецької освіти.</p> <p><i>Ключові слова:</i> бакалавр, образотворче мистецтво, методика викладання образотворчого мистецтва, мистецька освіта, образотворча діяльність.</p>
Особливості програми	Особливості полягають у проведенні практикумів з профільних дисциплін, що мають на меті ознайомлення з новітніми методами та технологіями навчання у галузях образотворчого мистецтва, реалізації прав здобувачів вищої освіти на індивідуальну траєкторію навчання та вільний вибір навчальних дисциплін. Програмою передбачено участь у міжнародній семестровій мобільності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу: (за ДК003:2010, із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 року № 259, зміни, затверджені наказом Міністерства

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>економічного розвитку і торгівлі України від 15 лютого 2019 року № 259, набирають чинності з 15.02.2019 року; із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18.08.2020 р. № 1574 (змiна № 9), чинна з 18.08.2020 р., із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 25 жовтня 2021 року № 810-21 (змiна № 10).</p> <p>1229.6 / 24622 Керівник гуртка 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти 2452 Професіонали в галузі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва 2452.2.81 Керівник самодіяльного об'єднання прикладного та декоративного мистецтва 2455.2 Керівник (студії за видами мистецтва та художньої творчості, любительського об'єднання, клубу за інтересами тощо) 3340 Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін) 3340 Викладач початкових спеціалізованих навчальних мистецьких закладів 2359.2 Педагог-організатор за ISCO-08 23 Teaching Professionals 121 Heads of administrative departments 233 Secondary Education Teachers 2330 Secondary Education Teachers High school teacher Secondary school teacher</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливість навчатися за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної та неформальної освіти.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Ґрунтуються на принципі особистісно-зорієнтованого підходу, дуального принципу та дистанційного навчання. Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень тощо відповідно до таких нормативних актів: «Положення про організацію освітнього процесу у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf «Положення про дистанційне навчання» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf Студентоцентрованість навчання забезпечується загальним</p>

підходом до його організації на засадах педагогіки співробітництва та принципами й механізмами закладеними у нормативних документах:

«Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором»
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_ta_umovy_obrannia_studentamy_dystsyplin_za_vyborom.pdf

«Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти»
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polojennya_pro_indyvidualnyi_navchalnyi_plan.pdf

«Положення про студентське самоврядування у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»
http://tnpu.edu.ua/about/samovyadvannya/Students_government/Polozhennja_stud_.pdf

«Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf

Методи викладання: традиційні методи, методи інтерактивного та проблемного навчання, практики тощо.

Форми навчання: традиційні лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття, самостійне навчання, дистанційне навчання, змішане навчання з елементами електронного дистанційного навчання, індивідуальні заняття, консультації, підготовка та втілення бакалаврської роботи тощо.

Оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень бакалаврів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, тест-контроль, есе, презентації, реферативні повідомлення, перегляди практичних аудиторних та творчих робіт, дискусії за круглим столом та ін.

У разі, коли здобувач освоїв тему вебінару (онлайн-курсу) і має відповідний сертифікат, ця тема може бути перезарахована відповідно до «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».

http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_perezarakhuvannia_rezultativ_navchannia.pdf

Порядок та процедури оцінювання, здачі й перескладання, повторного вивчення дисциплін унормовані відповідно до: «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти».

http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennja_a_pr_o_systemu_otsinjuvannja.pdf
«Тимчасовий порядок атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання».
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Тумчасовий_poriadok_atestatsii_zdobuvachiv_vyshchoi_osvity_iz_zastosuvanni_am_dystantsiinykh_tekh
Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів у процесі поточного контролю, захист курсових робіт, захист практики.
Державна атестація – комплексний кваліфікаційний екзамен («Методика викладання мистецьких дисциплін» і «Педагогіка») та захист бакалаврської роботи.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Академічна доброчесність

Академічна доброчесність визначається як норма і одна із найважливіших засад організації освітнього процесу, її дотримання учасниками освітнього процесу унормовують: «Кодекс честі».
http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/public%20information/Kodeks_chesti.pdf
«Кодекс академічної доброчесності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/kodeks_academich_dobroches.pdf
«Положення про групу сприяння академічній доброчесності».
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf
«Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf
«Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка».
http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_zapobihannia_i_vyavlennia%20plahiatu_ta_inshykh_vyddiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf
Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників Тернопільського

	<p>національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка». http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/public%20information/Plagiat%20pracivn.pdf</p> <p>«Положення про комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polo_z_hennia_pro_komisiyu_dobrochesn.jpg.pdf</p> <p>Декларація про академічну доброчесність студента/аспіранта/докторанта Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-st.php</p> <p>Декларація про академічну доброчесність науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-st.php</p> <p>Декларація про академічну доброчесність стейкхолдера. http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-</p>
<p>Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</p>	<p>В університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка працює відповідно до Положення: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Pol_zhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti.pdf на основі прийнятої та обґрунтованої інституційної моделі, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; • забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. <p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності</p>

	<p>вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Постійний аналіз і оцінювання освітніх програм здійснюється різними суб'єктами – учасниками моніторингу освітнього процесу, зокрема: студентами після вивчення навчальних дисциплін; випускниками, після закінчення освітньої програми; зовнішніми стейкхолдерами – випускниками, які працюють за спеціальністю, роботодавцями тощо.</p>
<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною для перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання здобувачів вищої освіти; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки здобувачів вищої освіти; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію для ефективного управління своєю освітньою діяльністю. Принципи та процедури забезпечення якості освіти передбачені у «Програмі заходів із забезпечення якості освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка», затверджені вченою радою університету, протокол №8 від 29.01.2019 р., уведені в дію наказом ректора № 29-р від 29.01.2019 р.</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ:</p> <p>Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://cutt.ly/1gEnP8e</p> <p>Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за коштердержавного (місцевого) бюджету: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Poriadok_formuvannia_reitynhu_osib_shcho_navchajutsia_za_koshty_biudzhetu.pdf</p> <p>Правила призначення стипендій у ТНПУ ім. В. Гнатюка: https://cutt.ly/QgEnZNM;</p> <p>Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/polozhennja_pro_rejtyngove_otsinjvannja.pdf</p>
<p>7 – Програмні компетентності</p>	

Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти (образотворче мистецтво), що передбачає застосування певних теорій та методів навчання образотворчого мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові та освітянські цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва і науки, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство.</p> <p>ЗК 2. Здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі.</p> <p>ЗК 3. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>ЗК 4. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуватися загальнолюдських гуманістичних цінностей на основі розуміння прав і фундаментальних свобод людини.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді; переконувати та впливати на інших учасників колективу при вирішенні питань будь-якого рівня складності; знаходити компромісні рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в навчальній та подальшій професійній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі у контексті художньої культури.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати знання з психології та педагогіки у навчально-виховному процесі.</p> <p>ФК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>ФК 4. Здатність особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.</p> <p>ФК 5. Здатність оперувати законами та правилами візуального мистецтва при створенні та оцінці художнього твору.</p> <p>ФК 6. Здатність професійно застосовувати прийоми художньої діяльності при створенні творів образотворчого мистецтва.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні</p>

технології і можливості комп'ютерної графіки у майбутній професійній діяльності вчителя образотворчого мистецтва та при створенні художньої продукції.

ФК 8. Здатність використовувати сучасні технічні засоби навчання для розв'язання комунікативних завдань в освітньому процесі.

ФК 9. Здатність до творчої художньо-педагогічної, культурно-просвітницької та організаторської діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 10. Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію, оцінку отриманих результатів та коригування.

ФК 11. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, ураховуючи їх вікові та індивідуальні можливості.

ФК 12. Здатність застосовувати сучасні методики та освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в закладах загальної середньої освіти, закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

ФК 13. Здатність здійснювати педагогічний супровід процесів саморозвитку, соціалізації та, за потреби, професійного самовизначення учнів у сфері образотворчого мистецтва і ДПМ.

ФК 14. Здатність застосовувати елементи педагогічної майстерності та комунікативні навички у професійній діяльності.

ФК 15. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя.

8 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Загальні знання, розуміння та уміння

ПРН 1. Знання і розуміння особливостей предметної галузі та сфери професійної діяльності, умов та ресурсів професійного саморозвитку, уміння застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, володіння навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 2. Уміння творчо та професійно спілкуватись із застосуванням фахової термінології, керуватись у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва, мовної культури, у тому числі іноземною мовою, усно та письмовою.

ПРН 3. Знання та розуміння основ академічного письма, уміння проводити науково-дослідницьку роботу у сфері професійної діяльності відповідно до послідовності її основних етапів.

ПРН 4. Вміння аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів, формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПРН 5. Виявлення екологічної свідомості і культури особистості, застосування екологічних принципів в житті та

	<p>професійній діяльності.</p> <p>ПРН 6. Використання різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 7. Вміння забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ПРН 8. Володіння прийомами застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в освітньому процесі та художній діяльності.</p> <p>ПРН 9. Володіння навиками – індивідуальними (приймати рішення, вирішувати проблеми, чітко планувати завдання, формулювати цілі та ін.), комунікативними (зрозуміло формулювати думки, сприймати та акумулювати думки інших, толерантність, гендерна та національна терпимість тощо) та управлінськими (грати в команді, об'єднувати та мотивувати, керувати часом та ін.).</p>
<p>Знання, розуміння та вміння з предметної області</p>	<p>ПРН 10. Знання художніх та технічних особливостей роботи у видах і жанрах живопису, рисунку, ДПМ, скульптури; вміння використовувати їх при виконанні особистих творчих робіт, удосконаленні професійної майстерності.</p> <p>ПРН 11. Знання методики створення, виготовлення та оформлення зорової і звукової інформації на різних носіях; вміння методично правильно її використовувати у навчально-виховному процесі з метою підвищення його ефективності.</p> <p>ПРН 12. Усвідомлення художньо-естетичних понять та категорій, необхідних для викладання мистецьких дисциплін у школі та позашкільних закладах; вміння формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва.</p> <p>ПРН 13. Уміння на теоретико-практичному рівні опанувати мистецьку спадщину, фахово орієнтуватись у сучасному світовому та вітчизняному образотворчому просторі.</p> <p>ПРН 14. Уміння створювати рівноправний і справедливий клімат у освітньому середовищі.</p> <p>ПРН 15. Уміння планувати процес навчання образотворчому мистецтву у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.</p> <p>ПРН 16. Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організовувати і проводити позаурочні та позакласні заходи (виставки, майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику, екскурсії тощо).</p> <p>ПРН 17. Уміння керувати художньо-творчою діяльністю учнів, ураховуючи їх вікові та індивідуальні можливості з метою художнього-естетичного розвитку та здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації, саморозвитку та професійного самовизначення учнів у сфері образотворчого мистецтва.</p> <p>ПРН 18. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології у процесі навчання образотворчості в загальноосвітніх та позашкільних закладах.</p> <p>ПРН 19. Вміння враховувати психологічні особливості</p>

	<p>різновікових груп у процесі професійної діяльності, спілкування.</p> <p>ПРН 20. Володіння теоретико-практичними основами образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.</p> <p>ПРН 21. Володіння методикою підготовки, організації та проведення різних форм виховної роботи.</p>
<p>9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку за освітньо-професійною програмою, відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»): наявна фахова освіта; публікації у виданнях Scopus, Web of science, фахових виданнях. Усі науково-педагогічні працівники, згідно укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації (у тому числі і в зарубіжних університетах), беруть активну участь у творчих проектах.</p> <p>На кафедрі образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх викладання, що є випусковою кафедрою для спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) працює 17 висококваліфікованих фахівців. Серед них: 1 доктор архітектури, 3 кандидати педагогічних наук, 5 кандидати мистецтвознавства, 1 народний художник України, 1 заслужений діяч мистецтв України та 1 заслужений архітектор України, 1 заслужений майстер народної творчості України. Частка науковопедагогічних працівників із науковими ступенями та званнями становить 76,5 %.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» відповідає ліцензійним умовам.</p> <p>Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності».</p> <p>Основними складовими навчально-матеріальної бази університету є: навчальні аудиторії, освітній хаб, кімната психологічного розвантаження, бібліотека, читальні зали,</p>

	<p>стадіон, спортивні зали, що відповідають санітарно-технічним та протипожежним нормам.</p> <p>Викладання дисциплін образотворчого циклу проводиться в спеціалізованих майстернях та кабінетах, серед них: майстерні живопису, рисунку, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва, кабінет історії мистецтва, композиції, методики викладання мистецьких дисциплін, кабінет народознавства, для творчих дискусій.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає чинним нормативам вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»).</p> <p>У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка функціонує потужна система інформаційного забезпечення, складовими якої є: офіційний сайт університету (http://tnpu.edu.ua); електронний архів-репозитарій http://dspace.tnpu.edu.ua/index.jsp?locale=uk); точки бездротового доступу до Інтернету; електронний каталог віртуальної бібліотеки (http://catalog.library.tnpu.edu.ua) (наявний доступ до репозиторію, наукових видань університету, фахових видань України, міжнародних баз «Scopus» та «Web of Science» тощо); наукова бібліотека, читальні зали (обсяг фондів бібліотеки є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи бакалаврів. Загальний фонд становить: 632593 видань, зокрема, книги, брошури – 500843; рідкісних та цінних документів – 16109; наукових видань – 235049; навчальних видань – 327849 екземплярів; періодичні видання – 79600, з них українські періодичні видання зі спеціальності,), віртуальне навчальне середовище Moodle.</p> <p>Сторінка кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання: https://tnpu.edu.ua/faculty/Instytutmystectw/dyzayn.php</p> <p>Навчально-методичне забезпечення навчального процесу включає: навчальний план, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, навчальні та робочі програми дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових та бакалаврських робіт; пакети комплексних контрольних робіт; авторські розробки (підручники, навчальні посібники, методичні матеріали професорсько-викладацького складу).</p>
<p>10 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна академічна</p>	<p>Укладено угоди про внутрішню академічну мобільність з: Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією (договір від 04.02.2020 р.; термін дії договору – 3 роки);</p>

мобільність	<p>Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника (договір від 10.04. 2020 р.; термін дії договору – 3 роки).</p> <p>Центральноукраїнським державним педагогічним університетом (договір від 23.09. 2020 р.; термін дії договору – 3 роки).</p> <p>Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (договір від 2020 р.; термін дії договору – 3 роки) та ін..</p>
Міжнародна академічна мобільність	<p>Здійснюється згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/partners.php зокрема:</p> <p>Університет Мармара: реалізація програми академічної мобільності в рамках Erasmus+, націлена на студентські обміни та обміни працівників, спільні дослідження, проведення лекцій і симпозіумів, обмін навчальними матеріалами, академічні обміни в рамках програми «Mevlana» (термін дії договору – 20.11.2019 р. – 19.11.2024 р.).</p> <p><u>Гуманітарно-природничий університет ім. Яна Длугоша в Ченстохові</u>: програма паралельного навчання для студентів та отримання другого диплому, спільні дослідження в межах наукових програм, грантів, організація спільних конференцій, наук. семінарів, договір від 19. 06. 2013 р. (термін дії необмежений).</p> <p><u>Університет прикладних наук Цитау/Герліц</u>: обмін студентами у формі короткотермінових стажувань або практик; обопільне перебування викладачів та науковців з метою навчальної, лекторської та дослідницької діяльності, обмін науковими публікаціями (договір від 05.09.2002 р., термін дії договору необмежений).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється
11 – Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма	

1. Аналітична записка МОН. До питання уникнення окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності. URL: <https://saiup.org.ua/novyny/analitichna-zapyska-mon-do-pytannya-unyknennya-problem-i-pomylok-u-praktykah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnost>
2. Закон України «Про вищу освіту». База даних «Законодавство України». ВР України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
3. Закон «Про освіту». База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (2015) на підставі рішення Ліцензійної комісії МОН (протокол № 99-л від 22.01.2019 р.); № 863 від 03.08.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.
5. Концепція розвитку педагогічної освіти URL: [5b7bb2dcc424a809787929.pdf](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text)
6. Лист МОН України № 111-8681 від 15.08.2018 р. «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)». <https://kdpu.edu.ua/nauka/spetsializovana-vchena-rada/normatyvni-dokumenty/6800-lyst-mon-ukrainy-111>.
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. (Редакція від 07.12.2020). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
9. Національний глосарій: вища освіта, 2014. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-Materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>
10. Національна рамка кваліфікацій. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 01.02.2017). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.
12. Професійний стандарт вчителя. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf.
13. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
14. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/recomendacii_zvo_dobrochesn.pdf
15. Рекомендації щодо застосування критерії оцінювання якості освітньої програми. Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: ОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». К., 2020. 66 с.
16. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

17. (InTASC Model Core Teaching Standards)
https://ccsso.org/sites/default/files/2017-11/InTASC_Model_Core_Teaching_Standards_2011.pdf
18. Data for Sustainable Development Goals. ISCED (MCKO) 2011.
<http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>
19. Data for Sustainable Development Goals. ISCED-F (MCKO-Г) 2013. URL:
<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013.pdf>
20. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – URL:
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-ofeducation-isced2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>
21. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО- Г) 2013 – URL:
<http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/internationalstandardclassification-of-education-fieldsof-education-and-training-2013-detailedfielddescriptions-2015-en.pdf>
22. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) –
https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
23. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – URL:
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7-a5ca01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
24. «Tuning Educational Structures in Europe» URL:
<https://www.unideusto.org/tuningeu/>.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	К-сть кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
I. ОBOB'ЯЗKOBІ КОМПОНЕНТИ ОП			
ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА			
OK 1.	Історія України та національної культури	4	екзамен
OK 2.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
OK 3.	Філософія	3	екзамен
OK 4.	Іноземна мова	6	залік, екзамен
OK 5.	Культура безпеки	3	залік
OK 6.	Людина і навколишнє середовище	3	залік
OK 7.	Інформаційно-технічні засоби навчання	3	залік
ПОЗАКРЕДИТНІ ДИСЦИПЛІНИ			
OK 8.	Фізичне виховання	-	залік
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
OK 9.	Педагогіка	6	залік, екзамен
OK 10.	Психологія	6	залік, екзамен
OK 11.	Освітні технології	3	екзамен
OK 12.	Рисунок	19	заліки, екзамени
OK 13.	Живопис	19	заліки, екзамени
OK 14.	Композиція та кольорознавство	12	залік, екзамени
OK 15.	Історія мистецтва та архітектури	10	заліки, екзамени
OK 16.	Декоративно-прикладне мистецтво	5	залік, екзамен
OK 17.	Перспектива	5	Залік, екзамен
OK 18.	Скульптура	4	екзамени
OK 19.	Методика викладання мистецьких дисциплін	12	заліки, екзамени
OK 20.	Комп'ютерна графіка	6	заліки

ОК 21.	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 22.	Курсова робота з методики навчання мистецьких дисциплін	3	залік (д)
ОК 23.	Курсова робота з мистецтва	3	залік (д)
ОК 24.	Підготовка творчої випускової роботи	4	екзамен
ОК 25.	Педагогічна практика	12	залік (д)
ОК 26.	Навчальна практика	9	заліки
ОК 27.	Практика в позашкільних навчальних закладах	6	заліки (д)
ОК 28.	Музейна практика	4	залік
ОК 29	Цифровий живопис та рисунок	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		179	
II. ВИБІРКВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1. Загальна підготовка (12 кредитів з університетського каталогу вибіркових дисциплін)			
1.2. Професійна підготовка (48 кредитів)			
Дисципліни із каталогу вибіркових дисциплін ОП або каталогу вибіркових дисциплін ТНПУ інших рівнів вищої освіти чи освітніх програм / інших ЗВО та програм зовнішньої та внутрішньої кредитної мобільності			
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		60	
АТЕСТАЦІЯ			
А 1.	Комплексний кваліфікаційний екзамен (Методика викладання мистецьких дисциплін та педагогіка)	1	кваліфікаційний екзамен
Загальний обсяг атестації:		1	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

**Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загально-університетського каталогу вибіркових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.*

OK 16								+	+	+		+	+							+
OK 17									+	+										+
OK 18								+	+	+		+	+							+
OK 19	+	+		+				+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+
OK 20								+	+		+									
OK 21	+			+	+			+	+				+	+						
OK 22	+			+	+			+	+									+	+	
OK 23	+			+				+	+	+			+							+
OK 24										+			+							+
OK 25	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 26								+	+	+		+	+							+
OK 27	+	+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK 28								+	+	+		+	+							+
OK 29								+		+			+				+			+

Гарант освітньої програми
(керівник проектної групи)

Ірина ПАЦАЛЮК

Програма схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання

Протокол № 9 від 2 травня 2022 р.

Зав. кафедри

Марія МАРКОВИЧ

Програма затверджена Вченою радою факультету мистецтв

Протокол № 7 від 25 травня 2022 р.

Голова ради факультету

Зіновій СТЕЛЬМАЩУК

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Протокол № 13 від 28 червня 2022 р.

Учений секретар університету

Вікторія ГЕВКО